

Het heiligenboek

Martinus van Tours. De heilige eenvoud Tom Zwaenepoel

Martinus wordt omstreeks 316 geboren in Pannonië, in het huidige Hongarije, als zoon van een Romeins officier. Hij is nog zeer jong, wanneer zijn ouders naar Italië vertrekken. Daar leert hij het christendom kennen. Op vijftienjarige leeftijd laat hij zich op vraag van zijn vader inlijven bij het Romeinse leger. Drie jaar later verlaat hij het leger, hij laat zich dopen door bisschop Hilarius van Poitiers en wordt diens leerling. Na een mislukte poging om in zijn vaderland te missioneren, leeft Martinus enkele jaren als kluizenaar. In 360 keert hij terug naar Poitiers. Een jaar later sticht hij in Ligugé bij Poitiers het oudst bekende klooster in Europa. In 371 roept de bevolking van Tours hem tegen zijn wil uit tot bisschop. Hij sticht de abdij van Marmoutier, waar hij een bescheiden leven leidt. Martinus verbindt zijn ascetische idealen met een grote drang naar missionering. Omdat hij een belangrijke grondlegger is van het katholieke christendom in Gallië, wordt hij 'de apostel van Gallië' genoemd. In 397 sterft hij op een van zijn talrijke missiereizen.

Niet door woorden, maar door een voorbeeldig leven confronteert Martinus van Tours de mensen van zijn tijd met het geloof. Hij munt vooral uit in gerechtig-

heid. Als soldaat heeft hij voor iedereen respect. Hij beschouwt zijn lijfdienaars als broers en wil in elke situatie strijden voor de vrede. Wanneer Martinus in het klooster Marmoutier de leiding heeft over tachtig monniken, verbiedt hij persoonlijk bezit, handel en handenarbeid, behalve het schrijven. Iedereen is aangevoelen op giften. Ook als bisschop leeft hij bescheiden. Hij weigert de privileges van zijn ambt. Zo bewoont hij een armoedige houten hut voor de stad, zit hij niet op de bisschopszetel, maar op een boerenkruk en schenkt hij zijn gewaden aan de armen. Zijn bewuste keuze voor de heilige eenvoud maakt hem geliefd bij het volk.

Het bekendste verhaal uit Martinus' leven beschrijft de bedelscène aan de stadspoort van Amiens. Als een bedelaar in de koude om een aalmoes smeekt, deelt Martinus zijn soldatenmantel met een zwaard. De volgende avond verschijnt Christus in zijn droom. Hij heeft de helft van Martinus' mantel om zich heen geslagen en wil Martinus danken. Als bedelaar 'vermomd' wilde Christus de soldaat testen. Dit mantelwonder leidt tot Martinus' doopsel. Ook een gevangenisstraf van enkele dagen wegens 'moedwillige vernieti-

ging van eigendom van het leger' schrikt hem niet af. Tijdens de ontmoeting met de bedelaar staat Martinus oog in oog met de armoede. Door zijn beslissing om zijn mantel te delen met een vertegenwoordiger van de 'andere' wereld, illustreert Martinus de broederlijke naastenliefde. Martinus is constructief en ongekunsteld, hij bekennt kleur in een tijd waarin het begrip 'medelijden' uit de alledaagse woordenschat is geschrapt. Hij kiest voor de cultuur van het 'met elkaar' en 'voor elkaar'.

„Door de heilige Martinus begrijpen we dat we alleen door gemeenschappelijk delen kunnen antwoorden op de grote uitdaging van onze tijd. Zo kunnen we een wereld scheppen van vrede en rechtvaardigheid, waarin iedere mens waardig kan leven. Dat is mogelijk als een wereldwijd model van daadwerkelijke solidariteit de overhand heeft. Een model dat alle bewoners van de planeet voedsel, water, noodzakelijke medische verzorging, maar ook arbeid en energiebronnen, culturele goederen, wetenschappelijke en technische kennis garandeert” (paus Benedictus XVI, angelus van 11 november 2007).

In de schilderkunst wordt Martinus van Tours afgebeeld als Ro-

meins soldaat te paard in harnas of als bisschop met bedelaar, ganzen, zwanen. Hij is de patroon van onder meer Frankrijk, de Zwitserse gardisten, de bedelaars, de gevangenen, de reizigers en de soldaten. Op 11 november wordt Martinus herdacht. In vele Europese landen gaat dat gepaard met folklore. Dan moet bijvoorbeeld de oogst binnengehaald en het vee op stal zijn. Vandaag is Sint-Maarten vooral een kinderfeest. Kinderen trekken met lampions of uitgeholde rapen van deur tot deur en krijgen snoep en fruit. Hun lantaarn symboliseert een spel tussen licht en schaduw, tussen heiligheid en duisternis.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

30 maart, 9 uur, Braambos via Canvas (herhaling omstreeks 23.30 uur via Canvas). In aanloop naar Pasen brengt Braambos de tweedelige documentaire *Jezus in Jeruzalem*. Vandaag het eerste deel. De evangelisten situeren meerdere feiten in Jezus' leven dicht bij Jeruzalem of in Jeruzalem zelf. Zo is er de ontmoeting van Maria met haar nicht Elisabeth, de kindermoord, de opdracht in de tempel, het terugvinden van de twaalfjarige Jezus, de nachtelijke contacten met de farizeeën. Aan de hand van opnamen ter plaatse en van historische en exegetische duiding zoekt Marc Roseeuw een antwoord op diverse vragen. Wat was de betekenis van de tempel? Wat is een bar mitswa? Waarin bestond het conflict tussen Jezus en de tempelpriesters? Wie waren de farizeeën? Ook voorbeelden uit de beeldende kunst kunnen de hedendaagse gelovige helpen om een betere kijk te krijgen op Jezus' leven.

De vrome kudde

Vis & verdriet Ingezonden door Jean-Marc De Muyllder

Twee vrienden hebben het aldoor over hun hobby, de kweek van koikarpers. Dagdagelijks zijn zij ermee in de weer en geen artikel in de vissersrevue ontsnapt aan hun weetgierige blik. Hun wederhelft is niet zo begaan met de vissenkweek.

Op een goede dag stokt het gesprek tussen de vrienden. Drie kois maken slagzij en drijven in het aquarium: dood.

Vraagt de bezorgde gastvrouw:

– Verdronken?

Vis & verdriet Ingezonden door Jan Umans

– Mijn vrouw en ik hebben een vreselijke ruzie achter de rug. Ik wilde gaan vissen en zij wilde absoluut dat ik met haar meeding op bezoek bij haar moeder.

– En hoe maakt haar moeder het?

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

gebak boterton		in het jaar Griekse wijn		aanw. v.nw.		telwoord fout-melding		straat uiting v. verdriet
				Europese vrouw kleding- stuk				7
omme- keer redenaar	4							
				3	koordans sprookjes- figuur			Arabisch gewaad
plaats in Frankrijk	uil		vliegende schotel zang- stem			5	Koninklijk Besluit slag- wapen	
								uit- drukking
een zekere nu			2	secundair onderwijs		onheils- godin familieid		8
	1				kelner Ghana op internet			
elite		intentie				6		
				bordspel				

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DE PUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: **SCENARIO**

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---